ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 27.04.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

128

ZÁKON
České národní rady
ze dne 25. dubna 1990
o advokacii

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
VÝKON ADVOKACIE

§ 1

(1) Výkon advokacie je poskytování právní pomoci provozované jako nezávislé povolání zpravidla za úplatu. Právní pomocí je zejména zastupování před soudy a jinými orgány, obhajoba v trestních věcech, sepisování listin a udělování právních porad.

(2) Advokacii lze vykonávat jen podle tohoto zákona.

(3) Poskytování právní pomoci podle jiných předpisů není tímto zákonem dotčeno.

ČÁST DRUHÁ
ADVOKÁT

Předpoklady pro výkon advokacie

§ 2

Advokátem je ten, kdo je zapsán v seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou (dále jen „Komora“).

§ 3

(1) Komora zapíše do dvou měsíců od doručení písemné žádosti do seznamu advokátů každého, kdo

a) má plnou způsobilost k právním úkonům,

b) získal vysokoškolské vzdělání na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České a Slovenské Federativní Republice,

c) vykonával po dobu alespoň pěti let právní praxi, z toho nejméně tři roky jako advokátní koncipient,

d) je bezúhonný,

e) složil advokátní zkoušku,

f) po splnění podmínek uvedených v písmenech a) až e) složil do rukou předsedy Komory tento slib:
„Slibuji na své svědomí a občanskou čest, že budu zachovávat ústavu, ostatní zákony a další obecně závazné právní předpisy, svědomitě a čestně plnit své povinnosti advokáta a dodržovat povinnost mlčenlivosti o všech skutečnostech, o nichž se dovím v souvislosti s výkonem advokacie.“.

(2) Komora zapíše do dvou měsíců od doručení písemné žádosti a po složení slibu [odstavec 1 písm. f)] do seznamu advokátů též profesory a docenty v oboru právo vysokých škol v České republice.

(3) Komora do seznamu advokátů nezapíše toho,

a) kdo je v pracovním, služebním, členském nebo jiném obdobném poměru, popřípadě vykonává jinou placenou činnost neslučitelnou s výkonem advokacie, s výjimkou pracovního poměru vysokoškolského učitele nebo vědecké, umělecké a publicistické činnosti,

b) komu bylo uloženo jako kárné opatření vyškrtnutí ze seznamu advokátů, a to po dobu stanovenou v rozhodnutí o uložení tohoto kárného opatření.

§ 4

(1) Komora může započítat dobu jiné právní praxe zčásti nebo zcela do doby požadované praxe advokátního koncipienta; Komora rovněž může zkrátit doby uvedené v § 3 odst. 1 písm. c).

(2) Komora může uznat odbornou justiční zkoušku, závěrečnou zkoušku,[1]) arbitrážní zkoušku nebo jinou obdobnou právní zkoušku za zkoušku advokátní.

§ 5

(1) Pokud Komora neuzná zkoušky uvedené v § 4 odst. 2 za zkoušku advokátní, musí být k advokátní zkoušce připuštěn každý uchazeč o výkon advokacie, který splňuje podmínky stanovené v § 3 odst. 1 písm. a) až d); advokátní zkoušky se konají minimálně dvakrát ročně.

(2) Komora umožní složení slibu uvedeného v § 3 písm. f) do jednoho měsíce od doručení žádosti uchazeče o výkon advokacie.

§ 6

(1) Ze seznamu advokátů Komora vyškrtne toho,

a) kdo zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého,

b) kdo byl zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jehož způsobilost k právním úkonům byla omezena,

c) kdo byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za úmyslný trestný čin v souvislosti s výkonem advokacie,

d) komu bylo Komorou uloženo kárné opatření o vyškrtnutí ze seznamu advokátů,

e) kdo písemně požádal Komoru o vyškrtnutí ze seznamu advokátů.

(2) Ze seznamu advokátů může Komora vyškrtnout toho, kdo byl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin, s výjimkou trestného činu uvedeného v odstavci 1 písm. c).

§ 7

(1) Komora pozastaví advokátovi výkon advokacie

a) vznikl-li mu pracovní, služební, členský nebo jiný obdobný poměr, popřípadě začal vykonávat jinou placenou činnost neslučitelnou s výkonem advokacie, s výjimkou pracovního poměru vysokoškolského učitele nebo vědecké, umělecké a publicistické činnosti,

b) na dobu výkonu trestu odnětí svobody nebo trvání trestu zákazu činnosti vykonávat advokacii.

(2) Komora může pozastavit advokátovi výkon advokacie tehdy,

a) byla-li proti němu podána obžaloba pro úmyslný trestný čin, a to až do vynesení pravomocného rozhodnutí,

b) bylo-li zahájeno řízení o jeho způsobilosti k právním úkonům, a to až do pravomocného rozhodnutí, kterým se toto řízení končí.

(3) Pozastavení výkonu advokacie zapíše Komora do seznamu advokátů; pominou-li důvody uvedené v odstavcích 1 a 2, Komora pozastavení výkonu advokacie zruší, neučiní-li opatření podle § 6.

§ 8

Uchazeč o výkon advokacie, který nebyl Komorou zapsán do seznamu advokátů nebo advokát, který byl Komorou vyškrtnut ze seznamu advokátů, s výjimkou vyškrtnutí podle § 6 odst. 1 písm. d), anebo advokát, jemuž byl výkon advokacie Komorou pozastaven, má právo domáhat se ochrany návrhem u soudu.

Způsob výkonu advokacie

§ 9

Advokáti mohou vykonávat advokacii též společně.

§ 10

(1) Právní vztahy vyplývající ze společného výkonu advokacie si advokáti upraví písemnou dohodou.

(2) Klientům odpovídá každý advokát samostatně; jde-li však o společného klienta a není-li dohodnuto něco jiného, odpovídají advokáti tomuto klientovi společně a nerozdílně.

§ 11

Advokát a advokáti, kteří vykonávají advokacii společně, mohou mít jen jedno sídlo.

§ 12

(1) Advokát se v rámci svého pověření může dát zastoupit jiným advokátem.

(2) Při jednotlivých úkonech může advokáta zastoupit i advokátní koncipient nebo jiný pracovník advokáta.

(3) Nemůže-li advokát vykonávat advokacii, ustanoví bez odkladu v dohodě s jiným advokátem za sebe tohoto advokáta zástupcem; neučiní-li tak, určí zástupce Komora.

(4) Zastoupení podle odstavců 1 a 2 není možné proti vůli klienta.

Práva a povinnosti advokátů

§ 13

Advokát je vázán ústavou, zákony a dalšími obecně závaznými právními předpisy a v jejich mezích příkazy zastoupeného.

§ 14

Advokát je oprávněn a povinen chránit práva a oprávněné zájmy svého klienta. Jedná při tom čestně a svědomitě, důsledně využívá všechny zákonné prostředky a uplatňuje vše, co podle svého přesvědčení a příkazu klienta pokládá za prospěšné.

§ 15

(1) Advokát je oprávněn vykonávat advokacii na celém území České republiky.

(2) Stejné oprávnění má advokát zapsaný v seznamu advokátů Slovenské advokátní komory.

§ 16

(1) Každý má právo na poskytnutí právní pomoci. Advokát je oprávněn poskytnutí právní pomoci odmítnout, pokud nebyl k jejímu poskytnutí ustanoven[2]) nebo Komorou určen.

(2) Ten, komu bylo poskytnutí právní pomoci odmítnuto, může požádat Komoru, aby mu advokáta určila.

§ 17

Advokát je povinen odmítnout poskytnutí právní pomoci, jestliže

a) ve věci již poskytl právní pomoc jinému, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy toho, kdo o právní pomoc žádá,

b) protistranu zastupuje advokát, s nímž vykonává advokacii společně,

c) projednání věci se zúčastnily osoby blízké[3]) advokátovi.

§ 18

(1) Advokát může odstoupit od smlouvy o poskytnutí právní pomoci tehdy, dojde-li k narušení důvěry mezi ním a klientem, neposkytuje-li klient potřebnou součinnost nebo nesložil-li klient bez vážného důvodu přiměřenou zálohu na odměnu za poskytnutí právní pomoci; advokát tak učiní vždy, zjistí-li dodatečně skutečnosti uvedené v § 17.

(2) Advokát je povinen po dobu patnácti dnů ode dne, kdy oznámil klientovi odstoupení od smlouvy o poskytnutí právní pomoci, učinit všechny neodkladné úkony, pokud klient neučinil jiné opatření.

§ 19

(1) Advokát je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s výkonem advokacie. Této povinnosti jej může zprostit pouze klient prohlášením, i v tomto případě je však advokát povinen zachovat mlčenlivost, pokud je to v zájmu klienta.

(2) Povinnost zachovat mlčenlivost se nevztahuje na případy, jde-li o zákonem uloženou povinnost překazit spáchání trestného činu.

(3) Povinnost mlčenlivosti je povinen zachovat i ten, kdo byl vyškrtnut ze seznamu advokátů nebo ten, jemuž byl výkon advokacie pozastaven.

(4) Povinnost mlčenlivosti podle odstavců 1 až 3 se přiměřeně vztahuje na pracovníky advokáta a pracovníky Komory.

§ 20

(1) Advokát poskytuje právní pomoc zpravidla za odměnu; má právo žádat od klienta přiměřenou zálohu.

(2) Výši odměny a způsob jejího určení stanoví prováděcí předpis.

§ 21

(1) Byl-li advokát ustanoven,[2]) hradí jeho odměnu stát.

(2) Za podmínek stanovených zvláštními předpisy mají občané, u nichž je to odůvodněno jejich majetkovými poměry, právo na poskytnutí právní pomoci za sníženou odměnu nebo bezplatně.

§ 22

(1) Advokát odpovídá klientovi za škodu, kterou mu způsobil v souvislosti s výkonem advokacie.[4]) Advokát odpovídá za škodu, způsobenou klientovi i tehdy, byla-li škoda způsobena v souvislosti s výkonem advokacie jeho zástupcem nebo jeho pracovníkem; případná odpovědnost těchto osob podle pracovněprávních předpisů tím není dotčena.

(2) Advokát se odpovědnosti podle odstavce 1 zprostí, prokáže-li, že škodě nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze na něm požadovat.

§ 23

(1) Advokát je před zahájením výkonu advokacie povinen uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem advokacie; pokud advokát zaměstnává pracovníky, je povinen uzavřít rovněž smlouvu o pojištění své odpovědnosti za škodu vzniklou pracovníkům při plnění pracovních povinností nebo v přímé souvislosti s nimi, za kterou advokát odpovídá podle zákoníku práce.[5])

(2) Pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem advokacie, musí trvat po celou dobu, po kterou advokát vykonává advokacii; pojištění odpovědnosti za škodu vzniklou pracovníkům musí trvat po celou dobu, po kterou advokát pracovníky zaměstnává.

§ 24

Advokát je povinen oznámit Komoře skutečnosti uvedené v § 6 odst. 1 písm. c) a e), § 6 odst. 2 a v § 7 odst. 1 a 2.

Kárná opatření a kárné řízení

§ 25

(1) Při závažném nebo opětovném porušení povinností podle tohoto zákona (dále jen „kárné provinění“) může být advokátovi uloženo některé z těchto kárných opatření:

a) písemné napomenutí,

b) pokuta až do výše 10 000 Kčs,

c) vyškrtnutí ze seznamu advokátů až na dobu pěti let.

(2) Výnos pokut připadá Komoře.

§ 26

Kárné řízení provádí tříčlenný kárný senát.

§ 27

(1) Kárné řízení se zahajuje na návrh předsedy revizní komise.

(2) Návrh může být podán do tří měsíců ode dne, kdy se předseda revizní komise o kárném provinění dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy ke kárnému provinění došlo.

(3) Advokát si může v kárném řízení zvolit obhájce z řad advokátů.

§ 28

(1) Proti rozhodnutí kárného senátu, jímž bylo jako kárné opatření uloženo písemné napomenutí nebo pokuta, mohou advokát nebo předseda revizní komise podat do patnácti dnů ode dne doručení rozhodnutí opravný prostředek.

(2) O opravném prostředku rozhoduje představenstvo Komory (dále jen „představenstvo“), které přezkoumávané rozhodnutí buď potvrdí nebo zruší. Zruší-li představenstvo napadené rozhodnutí, je kárný senát vázán právním názorem představenstva.

(3) Rozhodnutí kárného senátu, jímž bylo jako kárné opatření uloženo vyškrtnutí ze seznamu advokátů, je přezkoumatelné Nejvyšším soudem České republiky podle zvláštních předpisů;[6]) návrh je oprávněn podat toliko advokát, jehož se rozhodnutí týká.

ČÁST TŘETÍ
ADVOKÁTNÍ KONCIPIENT A DALŠÍ PRACOVNÍCI

§ 29

Advokátním koncipientem je ten, kdo je zapsán v seznamu advokátních koncipientů vedeném Komorou.

§ 30

Komora zapíše do dvou měsíců od doručení písemné žádosti do seznamu advokátních koncipientů každého uchazeče, který

a) má plnou způsobilost k právním úkonům,

b) získal vysokoškolské vzdělání na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České a Slovenské Federativní Republice,

c) je bezúhonný,

d) je v pracovním poměru u advokáta.

§ 31

(1) Advokátní praxi vykonává advokátní koncipient u advokáta; pracovněprávní vztahy advokátního koncipienta k advokátovi se řídí zvláštními předpisy.[7])

(2) Komora může advokátovi na náklady spojené s výchovou advokátního koncipienta přispívat.

§ 32

(1) Komora vyškrtne ze seznamu advokátních koncipientů toho advokátního koncipienta, který skončil pracovní poměr u advokáta; skončení pracovního poměru je advokátní koncipient povinen oznámit Komoře.

(2) Ustanovení § 6 až 8 a § 24 platí pro advokátního koncipienta přiměřeně.

§ 33

(1) Advokát může zaměstnávat v pracovním poměru další pracovníky.

(2) Pracovněprávní vztahy dalších pracovníků k advokátovi se řídí zvláštními předpisy.[7])

ČÁST ČTVRTÁ
ORGANIZACE ADVOKÁTŮ

§ 34

(1) Zřizuje se Komora se sídlem v Praze.

(2) Komora je samosprávnou stavovskou organizací sdružující všechny advokáty zapsané v seznamu advokátů vedeném Komorou.

(3) Komora je právnickou osobou.

§ 35

Komora má tyto orgány:

a) celostátní konferenci advokátů,

b) představenstvo,

c) revizní komisi,

d) kárnou komisi.

§ 36

(1) Nejvyšším orgánem Komory je celostátní konference advokátů (dále jen „konference“).

(2) Právo účastnit se jednání konference mají všichni advokáti zapsaní v seznamu advokátů vedeném Komorou.

(3) Konferenci svolává představenstvo nejméně jednou za tři roky. Představenstvo je povinno konferenci svolat vždy, požádá-li o to písemně alespoň třetina všech advokátů nebo požádá-li o to revizní komise, a to nejpozději do dvou měsíců.

(4) Advokát může písemně pověřit jiného advokáta, aby ho zastupoval na konferenci; zastoupený advokát se považuje za přítomného na konferenci.

(5) Konference se může platně usnášet jen tehdy, je-li přítomna nadpoloviční většina všech advokátů. K platnosti usnesení je potřebný souhlas nadpoloviční většiny přítomných advokátů.

§ 37

Konference

a) volí přímou a tajnou volbou na dobu tří let z advokátů členy představenstva, revizní komise a kárné komise; členy těchto orgánů také tajným hlasováním odvolává,

b) schvaluje organizační řád, volební řád a kárný řád,

c) zřizuje sociální fond, popřípadě i jiné fondy, a schvaluje pravidla jejich tvorby a používání,

d) schvaluje výši příspěvků na činnost orgánů Komory,

e) schvaluje výši náhrady za ztrátu času výkonem funkcí v orgánech Komory,

f) projednává a schvaluje zprávu o činnosti ostatních orgánů Komory,

g) může zrušit nebo změnit rozhodnutí představenstva,

h) usnáší se o všech dalších věcech, které si vyhradí.

§ 38

(1) Představenstvo rozhoduje o

a) určení zástupce advokáta podle § 12 odst. 3,

b) určení advokáta podle § 16 odst. 2,

c) opravných prostředcích podle § 28 odst. 1,

d) všech věcech podle tohoto zákona, pokud o nich nerozhodují jiné orgány Komory.

(2) Představenstvo dále

a) vede seznam advokátů a seznam advokátních koncipientů a provádí v těchto seznamech zápisy,

b) hospodaří se sociálním fondem Komory, popřípadě s jinými fondy Komory,

c) svolává konferenci,

d) schvaluje zkušební řád pro advokátní zkoušky a jmenuje členy zkušební komise z řad advokátů, popřípadě i soudců, prokurátorů, státních arbitrů a dalších odborníků právní praxe,

e) spravuje majetek Komory,

f) chrání a prosazuje zájmy advokátů ve všech oblastech,

g) pravidelně informuje advokáty o činnosti Komory; za tím účelem zajišťuje studijní, publikační, dokumentační a informační činnost,

h) činí veškerá opatření nezbytná k činnosti Komory,

i) provádí další činnosti podle tohoto zákona, pokud nepřísluší jiným orgánům Komory.

(3) Představenstvo volí a odvolává ze svých členů předsedu a místopředsedu Komory. Předseda zastupuje Komoru navenek a jedná jejím jménem ve všech věcech; činí rovněž neodkladná rozhodnutí v době mezi zasedáními představenstva a řídí pracovníky Komory. Místopředseda zastupuje předsedu Komory v rozsahu určeném organizačním řádem.

(4) Představenstvo se schází zpravidla jednou měsíčně; schůze představenstva svolává předseda Komory.

§ 39

Revizní komise

a) kontroluje plnění usnesení konference a kontroluje rovněž činnost představenstva; za tím účelem musí být revizní komisi umožněn přístup ke všem dokladům Komory,

b) dohlíží nad řádným výkonem advokacie,

c) volí ze svých členů předsedu, který řídí činnost komise; předseda revizní komise také podává návrh na zahájení kárného řízení.

§ 40

Kárná komise volí ze svých členů předsedu, který řídí činnost komise; předseda kárné komise také jmenuje z členů komise předsedu a zbývající členy kárného senátu.

§ 41

Funkce v orgánech Komory jsou čestné; za jejich výkon je vyplácena náhrada za ztrátu času a náhrada hotových výdajů.

§ 42

(1) Podrobnosti o organizaci Komory a o počtu členů představenstva, revizní komise a kárné komise stanoví organizační řád Komory.

(2) Podrobnosti o volbách stanoví volební řád Komory.

ČÁST PÁTÁ
PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 43

Advokáti, kteří jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona členy krajských sdružení advokátů a Městského sdružení advokátů v Praze, jsou advokáty podle tohoto zákona a Komora je zapíše do seznamu advokátů bez žádosti.

§ 44

Uchazečům o zápis do seznamu advokátů, jejichž žádost dojde Komoře do dvou let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, Komora do pětileté praxe [§ 3 odst. 1 písm. c)] započte i jinou právní praxi než praxi advokátního koncipienta.

§ 45

Ustanovení § 29 zákona České národní rady č. 118/1975 Sb., o advokacii, o době požadované právní praxe, se použije při zápisu do seznamu advokátů u těch advokátních koncipientů, kteří byli přijati za pracovníky krajských sdružení advokátů nebo městského sdružení advokátů v Praze přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 46

(1) Komora je právním nástupcem Ústředí české advokacie v Praze, krajských sdružení advokátů a Městského sdružení advokátů v Praze.

(2) Pracovníci Ústředí české advokacie v Praze, krajských sdružení advokátů a Městského sdružení advokátů v Praze se stávají pracovníky Komory dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 47

(1) Pohledávky a závazky z výkonu právní pomoci převede Komora na advokáty, z jejichž činnosti vznikly. Převod pohledávek a závazků z výkonu právní pomoci advokátů, kteří ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona již advokacii nevykonávají, dohodne Komora s jiným advokátem.

(2) Pohledávky a závazky, které nebudou převedeny podle odstavce 1, zlikviduje Komora na svůj účet.

§ 48

Nemovitý majetek zůstává ve vlastnictví Komory, která zajistí jeho další účelné využití v souladu se zájmy advokátů. Výtěžek nebo ztráta při dispozici s tímto nemovitým majetkem jde na účet Komory.

§ 49

(1) Movitý majetek sloužící k výkonu advokacie převede Komora za úplatu přednostně na advokáta, který jej dosud užíval.

(2) Výtěžek převodu podle odstavce 1 plyne do sociálního fondu Komory.

§ 50

(1) Do ustavení představenstva, revizní komise a kárné komise podle tohoto zákona, vykonávají jejich funkce příslušné orgány Ústředí české advokacie v Praze.

(2) Ústředí české advokacie v Praze svolá konferenci nejpozději do 31. prosince 1990.

§ 51

Ministerstvo spravedlnosti České republiky vydá vyhlášku k provedení § 20 odst. 2.

§ 52

Zrušuje se zákon České národní rady č. 118/1975 Sb., o advokacii.

§ 53

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1990.

Šafařík v. r.

Pithart v. r.

1) Zákon č. 60/1965 Sb., o prokuratuře, ve znění pozdějších předpisů.

2) § 38 až 40 trestního řádu a § 30 občanského soudního řádu.

3) § 116 občanského zákoníku.

4) § 421 a násl. občanského zákoníku.

5) § 187 až 205b zákoníku práce.

6) § 244 a násl. občanského soudního řádu.

7) Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, a předpisy jej provádějící.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.